

TREASURYSTATUUT DIEMEN 2016

Datum: April 2016
Status: Vastgesteld door de raad van Diemen
Team: Financiën
Opgesteld door: H.H. Nijhove

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING.....	3
Artikel 1. Begrippenkader	4
HOOFDSTUK 2. TREASURYBELEID.....	7
Artikel 2. Algemene uitgangspunten voor het treasurybeleid.....	7
Artikel 3: Algemene uitgangspunten uitzettingen van middelen en aantrekken van gelden.....	7
Artikel 4. Aantrekken van gelden (financieringen).....	8
Artikel 5. Uitzetten van gelden (financieringen).....	8
Artikel 6. Algemene uitgangspunten verstrekken van leningen en garanties.....	9
Artikel 7. Relatiebeheer	9
HOOFDSTUK 3. ORGANISATIE VAN DE TREASURYFUNCTIE.....	10
Artikel 8: Uitgangspunten administratieve organisatie en interne beheersing.....	10
Artikel 9: Verantwoordelijkheden	10
Artikel 10: Bevoegdheden.....	11
Artikel 11: Informatievoorziening.....	11
HOOFDSTUK 4. SLOTBEPALINGEN.....	12
Artikel 12. Hardheidsclausule	12
Artikel 13 Citeertitel	12
Artikel 14. Inwerkingtreding.....	12

Inleiding

Sinds 1 januari 2001 is de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) van kracht. In deze wet zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De wereldwijde crisis heeft ertoe geleid dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de afgelopen vier jaren op het gebied van treasury een aantal belangrijke ontwikkelingen heeft doorgevoerd. Deze ontwikkelingen zijn ook van invloed op decentrale overheden zoals de gemeente Diemen. Dit alles is vertaald in wet- en regelgeving. Denk hierbij aan wetgeving op onder meer het zoals het verplicht schatkistbankieren. Ook is er een Rijksbreed beleidskader ontwikkeld voor het gebruik van derivaten door publieke instellingen. Dit beleidskader is uitgewerkt in de regelgeving voor decentrale.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben wij als aanleiding aangegrepen om het treasurystatuut van 2010 te actualiseren. De wettelijke kaders die wij hiervoor hebben gebruik zijn:

- Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) en de bijbehorende ministeriële regelingen;
- Wet houdbare overheidsfinanciën (Wet hof);
- Gemeentewet;
- Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- Regelgeving betreffende staatssteun;
- Wet- en regelgeving toezicht financiële ondernemingen;
- Financiële verordening 212 van de gemeenten Diemen.

Ten opzichte van de vorige versie, hebben wij dit keer het statuut dusdanig ingericht dat het voor alle partijen snel en eenvoudig mogelijk is te maken welke spelregels gelden voor onder meer:

- Het uitzetten en aantrekken van liquide middelen;
- Het verstrekken van garanties en leningen aan derden;
- De organisatie van de treasuryfunctie.

Hoofdstuk 1. Begrippenkader

Artikel 1. Begrippenkader

Begrip	Toelichting
Daggeld(lening)	De term daggeld (ook wel callgeld genoemd) staat voor opgenomen of uitgezette middelen voor onbepaalde tijd, waarvan de hoeveelheid dagelijks gewijzigd kan worden.
Derivaten	Financiële instrumenten belichaamd in contracten waarin de voorwaarden zijn vastgelegd waartegen een transactie op een bepaald moment zal plaatsvinden of kan plaatsvinden en waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Derivaten kunnen onder andere worden gebruikt om renterisico's te sturen en financieringskosten te minimaliseren.
Deposito	Geldbedrag dat aan een financiële instelling wordt toevertrouwd voor een bepaalde periode tegen een bepaalde rentevergoeding. Gedurende de afgesproken periode kan niet vrij over dat geld worden beschikt.
Drempelbedrag	Het drempelbedrag wordt bepaald op basis van het begrotingstotaal van het openbaar lichaam. En is het bedrag wat maximaal aan het einde van de dag op de rekening-courant mag staan buiten de schatkist.
Financiering	Het aantrekken van benodigde financiële middelen voor een periode van minimaal één jaar. Deze middelen kunnen bestaan uit zowel eigen vermogen als vreemd vermogen;
Geldstromenbeheer	Al die activiteiten die nodig zijn om liquiditeiten te transfereren zowel binnen de organisatie zelf als tussen de organisatie en derden (betalingsverkeer).
Kasgeldleningen	Kasgeldleningen zijn niet verhandelbare leningen voor een vast bedrag en een vaste periode (maximaal twee jaar) en tegen een vooraf overeengekomen rentepercentage.
Kasgeldlimiet	Een bedrag op basis van de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting van de gemeente bij aanvang van het jaar. Zie ook de toelichting bij artikel 4 in de Memorie van Toelichting.
Koersrisico	Het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Begrip	Toelichting
Kredietrisico	De risico's op een waardedaling van een vordering ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij;
Liquiditeitenplanning	Een gestructureerd overzicht van de toekomstige inkomsten en uitgaven ingedeeld naar aard en tijdseenheid.
Liquiditeitspositie	Omvat het totaal van de rekening-courantsaldi, kasgeld- en daggeldleningen og/ug (opgenomen geld en uitgeleend geld).
Onderhandse leningen	Dit zijn leningen waarbij de geldgever (aanbieder) en de geldnemer (vrager) rechtstreeks met elkaar onderhandelen over de voorwaarden van een krediet.
Prudent karakter	In de Wet Fido wordt gesproken over prudente uitvoering van de treasury. Hoewel in de Wet Fido niet expliciet uitgesproken is wat onder prudent verstaan dient te worden, geeft artikel 2 van de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) een nadere invulling van hetgeen onder prudent uitzetten wordt verstaan. In dit Treasurystatuut wordt inhoud gegeven aan de term 'prudent' door, conform de Wet Fido, het risicobeheersende karakter van de treasury als uitgangspunt te hanteren.
Regeling schatkistbankieren decentrale overheden	Regeling van de Ministers van Financiën, Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en Infrastructuur en Milieu van 5 december 2013 houdende de vaststelling van regels ter uitvoering van het verplicht schatkistbankieren voor decentrale overheden (Regeling schatkistbankieren decentrale overheden).
Renterisico	Het gevaar van ongewenste veranderingen van de (financiële) resultaten van de gemeente door rentewijzigingen.
Renterisiconorm	Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's bij herfinanciering. De norm is een vastgesteld percentage (20%) van het begrotingstotaal.
Rentetypische looptijd	Het tijdsinterval gedurende de looptijd van een geldlening, waarin op basis van de voorwaarden van de geldlening sprake is van een door de verstrekker van de geldlening niet beïnvloedbare, constante rentevergoeding.
Rentevisie	Toekomstverwachting over de renteontwikkeling.

Begrip	Toelichting
Treasury	<p>Het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële posities, de financiële geldstromen en de hieraan verbonden risico's. In de gemeentelijke context is deze definitie nog als volgt toe te lichten, uitgaande van de centrale bestuurlijke positie die de gemeenteraad in neemt. 'Sturen' is het proces waarbij het college van B&W richting geeft aan het realiseren van de (beleids)doelstellingen voor de treasuryfunctie die de raad heeft vastgesteld. 'Beheersen' betreft het stelsel van maatregelen, systemen en processen waardoor het college zorgdraagt voor het blijvend realiseren van de vastgestelde treasurydoelen.</p> <p>'Verantwoorden' houdt in dat het college rekenschap aflegt over de uitkomsten van de opgedragen treasurytaken en over het gebruik van de gedelegeerde bevoegdheden daarvoor. 'Toezicht houden' is de controlerende activiteit die de gemeenteraad uitvoert om de resultaten van het treasurybeleid te kunnen beoordelen.</p> <p>Het tijdelijk toevertrouwen van liquiditeiten aan derden tegen vooraf overeengekomen condities en bedingen. Kortlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode tot 1 jaar en langlopende uitzettingen hebben betrekking op een periode van 1 jaar of langer.</p>
Uitzettingen	<p>Wijziging van de Wet financiering decentrale overheden in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren).</p>
Wet verplicht schatkistbankieren	<p>De Wet financiering decentrale overheden.</p>

Hoofdstuk 2. Treasurybeleid

Artikel 2. Algemene uitgangspunten voor het treasurybeleid

Het treasurybeleid kent de volgende algemene doelstellingen:

1. Het beschermen van gemeentelijke vermogens en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's.
2. Verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities.
3. Minimaliseren van de interne kosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities.
4. Optimaliseren van de renteresultaten.
5. De verantwoordelijkheden en de bevoegdheden met betrekking tot de treasury-activiteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd.
6. Financiële relaties worden enkel aangegaan met financiële instellingen die maatschappelijk verantwoord ondernemen danwel duurzaam beleggen.

Artikel 3: Algemene uitgangspunten uitzettingen van middelen en aantrekken van gelden

Doelstellingen:

1. Het beperken van het risico dat op een ongunstige rentestand bij het aantrekken van nieuwe leningen of uitzettingen dient plaats te vinden.
2. Het beperken van het risico dat op een ongunstige rentestand bij renteherziening van lopende leningen dient plaats te vinden.
3. Het minimaliseren van het risico dat niet geprofiteerd kan worden van een gunstige renteontwikkeling.
4. Het optimaal gebruik maken van gunstige renteontwikkelingen.
5. Het voorkomen, c.q. beperken van de negatieve invloed op de waarde van gemeentelijke financiële activa als gevolg van nadelige koersontwikkelingen.

Richtlijnen

1. Financiële middelen mogen uitsluitend aangetrokken worden ten behoeve van het, uit hoofde van de uitoefening van de publieke taak, realiseren van in het collegeprogramma, c.q. (meerjaren-) begroting opgenomen beleidsdoelstellingen.
2. Het aantrekken van financiële middelen met het doel om deze middelen uit te zetten om inkomsten te genereren, is niet toegestaan.
3. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren.
4. De rentevisie van de gemeente wordt ieder kwartaal opgesteld op basis van de rentevisie van minimaal twee vooraanstaande financiële ondernemingen; daarbij wordt een meerjarige doorkijk opgesteld en indien nodig in de begroting bijgesteld.
5. De kasgeldlimiet conform de Wet Fido niet overschrijden.
6. De renterisiconorm conform de Wet Fido niet overschrijden.
7. Om renterisico's te beperken en het renteresultaat te optimaliseren wordt het aantrekken van externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk beperkt, primair worden de beschikbare interne financieringsmiddelen aangewend.
8. Het drempelbedrag gemiddeld wordt per kwartaal niet overschrijden. Het drempelbedrag is het maximaal aan het einde van de dag op de rekening-courant mag staan buiten de schatkist.
9. De omvang en de looptijd van nieuwe financieringen en uitzettingen stemt de gemeente af op de bestaande financiële positie, de liquiditeitenplanning en de rentevisie.
10. Nieuwe leningen of uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie, de rentevisie en de liquiditeitenplanning. De liquiditeitenplanning wordt opgesteld met

een looptijd van vier jaar. Per jaar wordt de planning minimaal twee maal geactualiseerd.

11. De gemeente draagt zorg voor een voldoende omvang van de door de huisbankier te verstrekken rekening courant faciliteit.
12. Het gebruik van derivaten is niet toegestaan.
13. Valutarisico's worden in de gemeente uitgesloten door alleen financieringen en uitzettingen aan te gaan in euro's.
14. De gemeente doet aan spreiding in de rentetypische looptijden van leningen en uitzettingen;
15. De looptijd van de aangetrokken en uitgezette liquide middelen wordt afgestemd op de rentevisie en meerjarige liquiditeitsplanning.
16. Relaties en hun condities worden ten minste eens in de vier jaar beoordeeld.

Artikel 4. Aantrekken van gelden (financieringen)

Richtlijnen:

1. Het aantrekken van financiële middelen (met het doel om deze middelen uit te zetten) om inkomsten te genereren, is niet toegestaan.
2. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken teneinde de renterisico's en het renteresultaat te optimaliseren.
3. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van financieringen zijn daggeldleningen, kasgeldleningen, krediet in rekening courant en onderhandse leningen. De gemeente vraagt prijsopgaven op bij de huisbank en minimaal twee financiële instellingen alvorens een financiering wordt aangetrokken. Deze prijsopgaven worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.
4. Toegestane financieringsinstrumenten voor een periode van minimaal 1 jaar zijn leningen en certificates of deposit (CP).
5. De gemeente doet aan spreiding van financiële instellingen waar geld wordt geleend.
6. De gemeente kiest ervoor om liquide middelen te lenen bij een financiële instelling of een openbaar lichaam waar de lening de laagste lasten oplevert.
7. Financiële instellingen waar de gemeente liquide middelen van aantrekt (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen statutair in Nederland te zijn gevestigd. Bovendien dienen zij onder Nederlands toezicht te vallen, zoals van De Nederlandsche Bank, de Verzekeringkamer of de AFM. Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.
8. Financiële instellingen waar de gemeente liquide middelen van aantrekt, dienen de herkomst van de deze liquide middelen kenbaar te maken aan de gemeente.
9. Indien gekozen wordt voor een openbaar lichaam wordt dit eerst ter goedkeuring voorgelegd aan het College van B&W.

Artikel 5. Uitzetten van gelden (financieringen)

Richtlijnen:

1. Uitzetting van financiële middelen vindt uitsluitend plaats indien deze uitzettingen een 'prudent' karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van overmatige koersrisico's. Het prudente karakter van deze uitzettingen wordt gewaarborgd door middel van de richtlijnen en limieten van dit treasurystatuut.
2. Liquide middelen boven het drempel bedrag worden uitgezet conform de Wet schatkistbankieren en de ministeriële regeling schatkistbankieren decentrale overheden.
3. Liquide middelen die gelijk of minder dan het drempelbedrag zijn, worden uitsluitend uitgezet bij de Nederlandse Staat (Schatkistbankieren) of lagere Nederlandse overheden en overheidsinstanties, zoals gemeenschappelijke regelingen en gemeentelijke diensten,

mits de decentrale overheid waaraan de lening wordt verstrekt niet met het financiële toezicht is belast op de decentrale overheid dat de lening verstrekt.

4. Gelden kunnen bij de schatkist worden aangehouden op een rekening-courant of in een deposito.

De keuze van het uitzetten op een rekening-courant of een deposito wordt bepaald op basis van:

- financiële positie
- liquiditeitenplanning
- rentevisie.

Het uitgangspunt daarbij is het realiseren van een zo hoog mogelijk rendement;

5. Indien gekozen wordt voor het uitzetten van gelden bij een ander openbaar lichaam wordt dit eerst ter goedkeuring aan het College van B&W voorgelegd.
6. Het aanschaffen van aandelen is niet toegestaan, tenzij het aandelen betreft van een onderneming met een publieke taak.

Artikel 6. Algemene uitgangspunten verstrekken van leningen en garanties

Doelstellingen:

1. Bij financiering van derden uit hoofde van de publieke taak beperken van het risico op een waardedaling van de vorderingenpositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie.
2. Bij uitzetting van gelden uit hoofde van de treasuryfunctie beperken van het risico op een waardedaling van de vorderingenpositie ten gevolge van het niet (tijdig) na kunnen komen van de verplichtingen door de tegenpartij als gevolg van insolventie.

Richtlijnen:

3. Met financieringen van derden in de vorm van het verstrekken van leningen en garanties wordt terughoudend omgegaan. Deze financieringen zijn uitsluitend toegestaan indien deze, uit hoofde van de uitoefening van de publieke taak, dienen ter realisatie van in het collegeprogramma, c.q. meerjarenbegroting opgenomen beleidsdoelstellingen.
4. Garanties en leningen worden conform het gemeente garantie en leningen beleid verstrekt.

Artikel 7. Relatiebeheer

Doelstelling:

1. Het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten.
2. Het zorgdragen voor een permanente beschikbaarheid van bancaire en financiële diensten tegen vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs.

Richtlijnen:

1. Om een permanente beschikbaarheid van bancaire en financiële diensten tegen vooraf overeengekomen kwaliteit en prijs te waarborgen, wordt gebruik gemaakt van een bank die voor de gemeente optreedt als huisbankier.

Hoofdstuk 3. Organisatie van de treasuryfunctie

Artikel 8: Uitgangspunten administratieve organisatie en interne beheersing Richtlijnen

In het kader van de treasury functie gelden de volgende algemene uitgangspunten op het gebied van administratieve organisatie en interne controle:

1. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van treasury activiteiten zijn op eenduidige wijze schriftelijk vastgelegd.
2. Bevoegdheden zijn via delegatie en mandaat nader schriftelijk vastgelegd.
3. Bij de uit te voeren treasury activiteiten is functiescheiding doorgevoerd met als belangrijkste voorwaarden:
 - iedere transactie wordt door minimaal twee verschillende functionarissen uitgevoerd (het vier ogen principe).
 - de uitvoering en controle geschieden door afzonderlijke functionarissen.
 - de uitvoering en registratie in de financiële administratie geschieden door afzonderlijke functionarissen.

Artikel 9: Verantwoordelijkheden

De taken en verantwoordelijkheden met betrekking tot de treasury functie van de gemeente staan in onderstaande tabel gedefinieerd.

Functie	Taken en verantwoordelijkheden
Gemeenteraad	Het vaststellen van treasurystatuut; Het vaststellen en houden van toezicht op de uitvoering van het treasurybeleid aan de hand van de financieringsparagraaf in de begroting en de jaarrekening.
College van B&W	Het uitvoeren van het treasurybeleid (formele verantwoordelijkheid); Het rapporteren aan de Gemeenteraad over de uitvoering van het treasurybeleid in de financieringsparagraaf.
Intern controleur	Het controleren van de volledigheid, betrouwbaarheid en de rechtmatigheid van treasury activiteiten door het verrichten van interne controle activiteiten. Hierover rapporteren aan betrokkenen en het MT met eventuele oplossingsmogelijkheden.
Strategisch adviseur financiën	Op basis van mandaat ondertekenen van financiële contracten voortvloeiend uit de treasuryfuncties. Formeel eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van de informatievoorziening over treasury in de Planning en Control instrumenten.
Treasurer	Het voorbereiden van beleidsvoorstellen op treasurygebied, Invulling geven aan de feitelijke uitvoering van de treasuryfunctie conform het treasurystatuut. Het beheren van geldstromen en verwerken van informatie van de organisatie in een liquiditeitenplanning. Het onderhouden van contacten met banken, tussenpersonen en overige financiële instellingen. De treasurer dient elke handeling afwijkend van de richtlijnen en elke overschrijding van limieten onverwijld ter kennis van zijn direct leidinggevende te brengen.
Hoofdbudgethouder en (sub)budgethouders.	Het zorg dragen voor het tijdig aanleveren van betrouwbare informatie over toekomstige geldstromen aan de treasurer, met het oog op de liquiditeitenplanning.
Externe accountant	In het kader van zijn reguliere controletaak adviseren en controleren van het uitgevoerde treasurybeheer en waar nodig adviseren.

Artikel 10: Bevoegdheden

In onderstaande tabel staan bevoegdheden met betrekking tot treasury activiteiten weergegeven alsmede de daarbij benodigde autorisatie.

Activiteit	Bevoegd functionaris (voorbereiding)	Bevoegd functionaris (autorisatie)
Het uitzetten van gelden	Treasurer	Administrateur
Het aantrekken van gelden	Treasurer	Administrateur
Het verstrekken van garanties en leningen aan derden	Treasurer	College
Betalingsopdrachten voorbereiden en versturen	Betalingsfiatteur	Administrateur
Bankrekeningen openen, sluiten en wijzigen	Treasurer	Burgemeester
Bankcondities en tarieven afspreken	Treasurer	Administrateur

Let op: In het kader van functiescheiding mag de bevoegde Treasurer, Betalingsfiatteur en Administrateur nooit dezelfde persoon zijn (zie artikel 8, lid 3).

Artikel 11: Informatievoorziening

Met betrekking tot de treasury activiteiten dient tenminste de in de onderstaande tabel opgenomen informatie te worden verstrekt door de betreffende functionarissen:

Informatie	Frequentie	Informatie-verstrekker	Informatie-ontvanger
Opstellen van de financieringsparagraaf bij de begroting	Jaarlijks	College	Gemeenteraad
Opstellen van de financieringsparagraaf bij de jaarrekening	Jaarlijks	College	Gemeenteraad
Opstellen overzicht uitgezette gelden	Ieder kwartaal	Treasurer	Portefeuillehouder
Stand van zaken uitzetten en aantrekken van gelden	Portefeuille-overleg	Treasurer	Portefeuillehouder
Uitzetten en aantrekken van gelden > € 1.000.000	Voor uitzetting c.q. aantrekking	Treasurer	Portefeuillehouder
Interne controle rapportage	Jaarlijks	Intern controleur	MT

Hoofdstuk 4. Slotbepalingen

Artikel 12. Hardheidsclausule

1. In gevallen, de uitvoering van deze verordening betreffende, waarin deze verordening niet voorziet, beslist het college van burgemeester en wethouders.
2. Het college informeert de raad van de gemeente achteraf in de eerst volgende tussentijdse rapportage over het genomen besluit.

Artikel 13 Citeertitel

Deze regeling wordt aangehaald als “Treasurystatuut *Gemeente Diemen 2016*”.

Artikel 14. Inwerkingtreding

1. Dit Treasurystatuut ofwel “Treasurystatuut *Gemeente Diemen 2016*” treedt in werking met ingang van 1 januari 2016.
2. Op de in artikel 14, lid 1 genoemde datum wordt het “*Treasurystatuut Gemeente Diemen 2010*” ingetrokken.

Memorie van toelichting

Artikel 2, lid 6

Ik het kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen trekt de gemeente alleen geld aan bij financiële instellingen die duurzaam beleggen. Concreet betekent dit dat de gemeente geen zaken doet met financiële instellingen die beleggen in onder meer de wapen-, tabak-, alcohol- en gok- en seksindustrie. Om hierop te kunnen sturen moet de financiële instellingen waarmee de gemeente zaken doen kenbaar maken waarin zij beleggen of het geld vandaan hebben. In het kader van de Wet Bibob is het laatste ook al een vereiste.